

Ur-Baptistisk Pingst brev 156

Väckelsens vägar fram till... - del 5

Det är gåtfullt att baptister (de som återstår efter att baptistsamfundet redan uppgått i Equmenia) och pingstvännen i Sverige, önskar sig tillbaka till hur det var före baptismens och pingströrelsens genombrott. De "frikyrkokällorna" kan inte för en bibeltroende vara nog. Har man en gång fått gudomligt ljus över trons nedsänkingsdop i vatten och trons gåvodop i den helige Ande, borde det inte finnas på kartan att vilja göra avsteg från det sedda/upplevda och återgå till något svagare – även om det mitt i detta förekom många goda och bibelförankrade handlingar. I ännu ett infobrev väljer jag att citera från Sture Järpemos avhandling, för att beskriva den "väckelsefrikyrkliga" bakgrunden till de – sett i ett bibliskt perspektiv – "framstegsrörelserna" baptism och pingst. Sålunda (sid. 18-37):

"Evangeliska sällskapet (ES, min anm.) blev under den här tiden (1813-1842, min anm.) en landsomfattande evangelisk rörelse genom impulser från den brittiska sällsapsaktivismen och genom romantikens inriktning på religionen i folket, som engagerade kyrkan som helhet. Denna samverkan mellan bibelspridning och de högre klassernas engagemang kommer särskilt tydligt fram i Svenska bibelsällskapet (SBS, min anm.) som i sig alltså bär brittiska impulser och anknytning till romantikens trosmodell...

År 1813 innebar också andra förändringar. Den tidigare demokratiska andan, som protokollen från ES:s första "herrnhutiska" år ger intryck av, blir med ens ersatt av en aristokratisk ordning med en politiker och ämbetsman, en av rikets höga herrar, i spetsen. När SBS bildades var det Rosenblad (statssekreterare, min anm.), som föreslog samtliga funktionärer och själv utnämnde hedersledamöterna. En annan förändring, som klart visar sig först i om SBS gäller villkor för ledamotskap. Sällskapet riktade sig till alla stånd och klasser utan avseende på nation, kön eller andra villkor. Nu erhöll man ledamotskap inte beroende på 'en kristlig karaktär' som i ES utan mot en bestämd avgift. Endast tillhörighet i kommittén krävde, att vederbörande var känd för 'en sann gudsfruktan', vilket snart sagt kunde betyda vad som helst utom möjligen ett uppenbart ogudaktigt leverne. Förnyelsen av kommittén skedde här som i ES genom kooptation ("inomtillsättningar", min anm.). En nyhet var att kvinnor kallades och erhöll medlemskap. I övrigt var olikheterna inte stora. Månadssammankomsterna öppnades av sekreteraren med en kort bön och

avslutades med välsignelsen. I SBS sjöng man inte som i det herrnhutiskt betonade ES på sammanträdena...

Att ES upphörde eller upplöstes innebar emellertid inte, som konstaterats, att traktatspridningen upphörde. Den blev nu i stället anonym. Dessutom spreds väckelseapeller och kristna exempelberättelser till en alltmer läskunnig krets genom det nya medium, som tidningarna utgjorde. Sådana hade länge funnits men utgivarna hade tvingats upphöra av olika skäl. År 1834 började Missionstidningen utkomma. Den blev liksom den år 1842 startade Pietisten ett varaktigt organ för den svenska väckelsen...

Georg Scott (metodistpastor, min anm.) medverkade i de här berörda svenska sällskapen vid deras internationella kontakter, som talare vid olika möten, bl a vid missionsböner i Stockholm samt synes ha bistått Keyser i dennes praktiska sysslor för spridning av traktater och biblar.”

Märk väl, fast så mycket av biblisk ”väckelseluft”, skedde ändå inget annat än spädbarnsbegjutningar, och det framställdes heller ingen personlig möjlighet till dop i Anden.

Sigvard Svärd